

MUHASEBE & FİNANS

Teorik ve Uygulamalı

Sürdürülebilirlik Çalışmaları

Editör
Hakan Cavlak

nobel
bilimsel

**Teorik ve Uygulamalı
SÜRDÜRÜLEBİLİRLİK ÇALIŞMALARI
Muhasebe ve Finans**

Editör: Hakan Cavlak

**Teorik ve Uygulamalı
SÜRDÜRÜLEBİLİRLİK ÇALIŞMALARI
Muhasebe ve Finans
Editör: Hakan Cavlak**

Yayın No.: 1501
ISBN: 978-625-398-324-6
E-ISBN: 978-625-398-323-9
Basım Sayısı: 1. Basım, Mart 2023

© Copyright 2023, NOBEL BİLİMSEL ESERLER SERTİFİKA NO.: 20779
Bu baskının bütün hakları Nobel Akademik Yayıncılık Eğitim Danışmanlık Tic. Ltd. Şti.ne aittir.
Yayınevinin yazılı izni olmaksızın, kitabın tümünün veya bir kısmının elektronik, mekanik
ya da fotokopi yoluyla basımı, yayımı, çoğaltımı ve dağıtımı yapılamaz.
Nobel Yayın Grubu, 1984 yılından itibaren ulusal ve 2011 yılından itibaren ise uluslararası düzeyde düzenli olarak faaliyet yürüt-
mekte ve yayınladığı kitaplar, ulusal ve uluslararası düzeydeki yükseköğretim kurumları kataloglarında yer almaktadır.
"NOBEL BİLİMSEL ESERLER" bir Nobel Akademik Yayıncılık markasıdır.

Genel Yayın Yönetmeni: Nevzat Argun -nargun@nobelyayin.com-
Genel Yayın Koordinatörü: Gülfem Dursun -gulfem@nobelyayin.com-

Sayfa Tasarım: Samet Tekin -samet@nobelyayin.com-
Redaksiyon: Süleyman Gezgın -suleyman@nobelyayin.com-
Kapak Tasarım: Sezai Özden -sezai@nobelyayin.com-
Alper Cavlak -alpercavlak@hotmail.com-

Görsel Tasarım Uzmanı: Mehtap Asiltürk -mehtap@nobelyayin.com-

Kütüphane Bilgi Kartı

Cavlak, Hakan.

Teorik ve Uygulamalı SÜRDÜRÜLEBİLİRLİK ÇALIŞMALARI Muhasebe ve Finans / Editör: Hakan Cavlak

1. Basım, XX + 204 s., 16,5x24 cm. Kaynakça var, dizin yok.

ISBN: 978-625-398-324-6

E-ISBN: 978-625-398-323-9

1. Sürdürülebilirlik 2. Muhasebe 3. Finans

Genel Dağıtım

ATLAS AKADEMİK BASIM YAYIN DAĞITIM TİC. LTD. ŞTİ.

Adres: Bahçekapı Mh. 2465 Sk. Oto Sanayi Sitesi No:7 Bodrum Kat, Şaşmaz/ANKARA

Telefon: +90 312 278 50 77 - **Faks:** 0 312 278 21 65

Sipariş: siparis@nobelyayin.com- **E-Satış:** www.nobelkitap.com - esatis@nobelkitap.com

www.atlaskitap.com - info@atlaskitap.com

Dağıtım ve Satış Noktaları: Alfa, Kırmızı Kedi, Arkadaş, D&R, Dost, Kika, Kitapsan, Nezih, Odak, Pandora, Prefix, Remzi

Baskı ve Cilt: Meteksan Matbaacılık ve Teknik Sanayi Tic. Anonim Şirketi / Sertifika No.: 46519

Beytepe Köy Yolu No.: 3 06800 Bilkent-Çankaya/ANKARA

HADEM KURULU

Ash AYBARS, Prof. Dr.

Marmara Üniversitesi ▪ asli.aybars@marmara.edu.tr

Banu TARHAN MENİ, Prof. Dr.

Marmara Üniversitesi ▪ btarhan@marmara.edu.tr

Bilge Leyli DEMİREL, Prof. Dr.

Yalova Üniversitesi ▪ bilgeleyli@yalova.edu.tr

Cem BERK, Prof. Dr.

Kırklareli Üniversitesi ▪ cem.berk@klu.edu.tr

Ferudun KAYA, Prof. Dr.

Bolu Abant İzzet Baysal Üniversitesi ▪ ferudunk@ibu.edu.tr

Metin ATMACA, Prof. Dr.

Çanakkale Onsekiz Mart Üniversitesi ▪ matmaca20@comu.edu.tr

Sibel YILMAZ TÜRKMEN, Prof. Dr.

Marmara Üniversitesi ▪ sibelyilmaz@marmara.edu.tr

Şakir SAKARYA, Prof. Dr.

Balıkesir Üniversitesi ▪ sakarya@balikesir.edu.tr

Türker SUSMUŞ, Prof. Dr.

Ege Üniversitesi ▪ turker.susmus@ege.edu.tr

Utku ALTUNÖZ, Prof. Dr.

Sinop Üniversitesi ▪ utku_al@sinop.edu.tr

TAKDİM

Büyük Türkçe Sözlük, dört maddede açıklıyor muhasebe kavramını. Tümü herkesin malumu kabul edilebilir ama dördüncüsü, tam da bu değerli esere kılavuz olacak nitelikte: (bir şeyin) iyi ya da kötü yönlerini gözden geçirerek bir yargıya varmak. Genel olarak kabul görmüş olmalı ki artık her şeyi hesaplıyoruz. Çünkü hesaplamadan atılmış adımlar, karşımıza sorun yumağı olarak çıkıyor.

Sanayi devriminden bu yana hesap işlerinde eksik kaldık. Atmosfere saldıığımız karbondioksiti hesaplamadık. Ozon tabakasını delmeyi, küresel ısınmayı, kaynakları talan edercesine tüketirken doğaya verdiğimiz zararı hesaplamadık. Ürettik, geliştik, döndürdük, daha fazla ürettik, daha fazla tükettik ve çevreye etkisini hiç hesaplamadık.

Birleşmiş Milletler Kalkınma Ajansı (UNDP) önderliğinde, 17 maddelik Sürdürülebilir Kalkınma Amaçları, tek bir hedefe yöneliyor: yarına! Ülkemizin, dünyanın ve elbette çocuklarımızın yarınına. Hesapsızca ve sorumsuzca yaşanan yüzyılların bedelini, gelecek kuşaklara ödetmemek gayesiyle; mümkün olan en az hasarla, önce zihinleri ve elbette dünyayı tamir etmeye çalışıyoruz.

Temel tanımlara göre sürdürülebilirliğin üç boyutu vardır; ekonomik, sosyal ve çevresel.

Şirket faaliyetlerinin istihdam ve geçim kaynakları üzerine etkisi ekonomik olarak karşımıza çıkar. Sosyal etki, çalışma koşulları ile var olur. Şirket faaliyetlerinden kaynaklanan sera gazı salımı ve tahliye edilen atık suyun kalitesi çevresel etki olarak değerlendirilir.

Bu basit sınıflandırma bile, sürdürülebilirlik penceresinden bakınca kurumsal muhasebe fikrini zorunlu kılıyor. Çünkü, artık hesap yapıyoruz.

Brundtland Raporuna göre sürdürülebilirlik; *“Bugünün gereksinimlerini, gelecek kuşakların gereksinimlerini karşılama yeteneğinden ödün vermeden karşılayan kalkınma”*dır. Bu tanıma uygun olarak gerek kanun koyucular gerekse şirketler, kararların daha kapsamlı ve uzun vadeli sonuçlarını dikkate almalıdır. Bir işletmenin finansal sürdürülebilirliği, yatırım kararları alınırken çevresel, sosyal ve yönetim (ESG-Environment Social Governance) hususlarının dikkate alınması sürecini ifade eder. Sürdürülebilir ekonomik faaliyetlere ve projelere daha uzun vadeli yatırımlara yol açar. ESG, sosyal ve çevreye duyarlı yatırımcılar tarafından potansiyel yatırımları değerlendirmek ve taramak için kullanılan bir dizi standarttır.

Modern işletmelerin işleyişini ve gelecek planlarını yeniden şekillendiren düzenleyici, finansal ve ticari baskılar artıyor. Deloitte ve Black Sun’ın desteğiyle A4S tarafından yapılan bir araştırmada, finansal karar alma süreçlerinde ESG’yi öne çıkaran risk ve fırsatlar değerlendirildi. Ankete katılan finans profesyonellerinin yüzde 93’ü, bu başlı-

ğın önem ve önceliğini vurguladı. Şirketler, “risk azaltma”yı, sürdürülebilirlik önlemlerini stratejik ve operasyonel uygulamalarına dâhil etmeye iten faktörlerin ilki olarak niteliyor.

Muhasebe, çok yönlü içeriklerle kurumsal sürdürülebilirliğin karargâh takımına dönüşmüştür.

2050 karbon sıfır hedefi için...

Sürdürülebilir finans yapısına ulaşmak için...

Çevresel hedefler ve mali raporlama için...

Eylemlerinin çevresel konularla ilgili yükümlülükleri; potansiyel etkileri için...

Ulusal ve uluslararası finans kuruluşlarının hibe ve veya teşvik fonlarına erişimde, kriter başlıklarına dönüşmüş/dönüşmekte olan çevresel hassasiyet ve önceliklerin maliyet ve analizi için...

Veri analizlerini yararlı bilgilere dönüştürebilmek için...

Kısaca, sürdürülebilir tüm kurumsal faaliyetler için, muhasebenin sürdürülebilirliği teşvik etme ve raporlamadaki gücü ve rolü, önceliklidir. Muhasebe, kurumsal sosyal raporların denetimi ve güvencesine de dâhildir.

Öte yandan Avrupa Yeşil Mutabakatı gibi bizim için de bağlayıcılığı olan anlaşmalar, ulusal ve uluslararası ticarete yeni bir yapılanmayı başlatıyor. Teknolojik gelişim ve dijital dönüşüm, sürdürülebilirlik kavramıyla buluştu. Enerjiden tedarik zincirine, ulaşımdan taşımaya, finans başlığı altında yeni hassasiyetler oluşuyor. Sınırdan karbon düzenleme mekanizması hayata geçiyor. Enerji, bütün üretim-tüketim süreçlerinde yeni anlayışlara bürünüyor. Döngüsel ekonomi yapılanmaları, ticarete ve sosyal yaşama ortak etkiyle müdahale ediyor. Süreç, her adımın özenle hesaplanmasını zorunlu kılıyor.

Tüm bu yeni gerçekliği idrak edince, muhasebe ve finansın sürdürülebilirlik çalışmaları ile ilişkisini sorgulayan ve açıklayan içerik, kendi değerini ortaya koyan bir esere dönüşüyor.

Bu güçlü ve değerli çalışma, sosyal ve ekonomik olarak yeniden kurulan dünyaya ışık tutacaktır.

Prof. Dr. Rana ATABAY KUŞÇU

İstanbul Medipol Üniversitesi Öğretim Üyesi ve

Yeşil Akademi Platformu Kurucu Üyesi

İstanbul, 2023

ÖN SÖZ

Muhasebe, bir iş dili olarak kabul edilir ancak muhasebenin etkisi iş dünyasının çok ötesine geçerek tüm yaşamımıza kadar uzanır. Muhasebe ve muhasebe süreci sonucu oluşturulan işletme raporları tipik olarak -yanlış bir şekilde- değer en iyi finansal terimler ile ifade edilebileceğini ve adil piyasalar yoluyla belirlendiğini varsayar. Bu varsayım, insanların ve çevrenin bir meta gibi muamele görmesine ve hayatımızın büyük bölümünün ağırlıklı olarak parasal terimlerle anlaşılmasına neden olmaktadır. Ancak son yıllarda artan bir oranda, değerlerin belirlenmesi ve ifade edilmesi finansal alanın dışında da ifade edilmektedir (Cooper vd., 2022). Bu değişime öncelik eden ya da bu değişimi hızlandıran terim ise “sürdürülebilirlik” olarak karşımıza çıkmaktadır.

Başlangıçta işletmeler için çevresel bir farkındalık oluşturmak için kullanılan sürdürülebilirlik, günümüzde bir farkındalık yaratma egzersizinden öteye geçmiş ve sorun çözen bir araç hâlini almıştır (Burritt ve Schaltegger, 2010). Bu durum sürdürülebilir kalkınma ile birlikte sürdürülebilirlik kavramının dünya çapında insani gelişim için teorik bir temel olmasını ve giderek daha önemli bir toplumsal ve ekonomik norm hâline gelmesini sağlamıştır.

İşletmeler için de sürdürülebilirlik, bir norm hâline gelmiş olup işletmenin tüm fonksiyonları içerisinde kendine yer edinmiştir. Sürdürülebilirliğin en önemli işletme fonksiyonlarından olan muhasebe ve finans için nasıl bir değişime yol açtığının hem teorik hem de uygulamalı bir şekilde incelendiği bu kitap, dört kısımdan on iki bölüme oluşmaktadır. Birinci kısımda yer alan bir bölümde sürdürülebilirlik kavramının muhasebe ve finans ile olan ilişkisine; ikinci kısımdaki beş bölüm içerisinde muhasebe alanındaki sürdürülebilirlik çalışmalarına; üçüncü kısımda yer alan beş bölüm içerisinde finans alanındaki sürdürülebilirlik çalışmalarına, dördüncü kısımda ise bir bölümde ilk üç kısımda yer alan tüm çalışmalar ile ilgili değerlendirmelere yer verilmektedir. Bölümlerin içeriği aşağıdaki gibi özetlenebilir:

Bölüm 1'de sürdürülebilirlik başta olmak üzere sürdürülebilirlik ile ilgili ve ilişkili temel kavramlar açıklanmaktadır. Ayrıca bu bölümde sürdürülebilirliğin muhasebe ve finans alanında nasıl bir değişime yol açtığı hakkında değerlendirmelere yer verilmektedir. Bu bölüm, sonraki bölümlerde ifade edilen kavramlar için temel oluşturmaktadır.

Bölüm 2'de devletlerin ve işletmelerin kullandıkları önemli bir planlama aracı olan bütçeye çevresel bir bakış açısı katan yeşil bütçe kavramına değinilmektedir. Söz konusu bütçe yaklaşımının unsurlarının neler olduğu, nasıl bir anlayışın benimsendiği incelenerek ilgililere kavramsal düzeyde bilgiler verilmektedir.

Bölüm 3'te sürdürülebilirlik raporlarında yer alan bilgilerin karar alıcılar açısından güvenilir ve tutarlı olması için gerekli olan güvence hizmetinin önemine, türlerine, seviyelerine ve hâlihazırdaki yaklaşımlara değinilmektedir.

Bölüm 4'te sürdürülebilirlik kavramı çerçevesinde yapılan uluslararası düzenlemelerden biri olan AB Sınırda Karbon Düzenlemesinin mali niteliği ve sürdürülebilir ticaret bağlamındaki etkileri, literatür ve mevzuat taraması yapılarak sürdürülebilirlik perspektifinden incelenmektedir.

Bölüm 5'te sürdürülebilirliği faaliyetlerine entegre eden şirketlerin değerlendirilmesinde temel alınan sürdürülebilirlik göstergeleri bir araştırma kapsamında incelenmektedir. Bu çerçevede literatürdeki sürdürülebilirlik göstergeleri ile işletmelerin finansal oranları araştırma kapsamında karşılıklı olarak analiz edilmektedir.

Bölüm 6'da sürdürülebilirlik kavramı makro açıdan ele alınarak sürdürülebilir kalkınma hedefleri ile döngüsel ekonomi arasındaki ilişki ele alınmaktadır. Bu durumun bir yansıması olarak da araştırma kapsamındaki uluslararası şirketlerin sürdürülebilirlik raporları analiz edilmektedir.

Bölüm 7'de sürdürülebilirlik kavramının finans alanındaki yansıması olarak ortaya çıkan ve sürdürülebilir finansman araçlarından biri olan yeşil yatırım fonları ele alınmaktadır. Söz konusu fon hem teorik açıdan açıklanmakta hem de bu fonların kullanıma ilişkin sayısal bilgilere yer verilerek değerlendirmelerde bulunmaktadır.

Bölüm 8'de, yeşil yatırım türlerinden biri olan, son dönemlerde yatırımcılar tarafından ilgi gören ve portföylere dâhil edilen yeşil tahviller hakkında temel bilgilere yer verilmektedir. Ayrıca bu tahvillerin sürdürülebilirlik endeksleri ile olan ilişkisi risk taşıyımını çerçevesinde analiz edilmektedir.

Bölüm 9'da ağırlıklı olarak sorumlu yatırımcıların kullandığı sürdürülebilirlik temalı hisse senedi emeklilik yatırım fonlarının Türk Bireysel Emeklilik Sistemi (BES) içerisindeki yeri ortaya konmaktadır. Ayrıca çalışmada, ilgili fonların sermaye piyasası içindeki yeri ve makroekonomik göstergelere ek olarak diğer BES fonları ile karşılaştırması yapılmaktadır.

Bölüm 10'da son yıllarda şirketlerin sürdürülebilirlik faaliyetlerinin ölçülmesinde sıklıkla kullanılan ESG skorları ile firma değişkenleri ve makro göstergeler üzerinde önemli etkilere sahip belirsizlik durumu birlikte incelenmektedir. Bu çerçevede Avrupa ülkeleri araştırma kapsamına alınarak belirsizliğin ESG skorları üzerindeki etkisi analiz edilmektedir.

Bölüm 11'de ESG skorlarının firma performansı üzerindeki etkisi incelenmektedir. Bu doğrultuda araştırma kapsamına alınan Borsa İstanbul şirketlerinin aktif ve özkaynak kârlılık oranları ile ESG skorları arasında ilişkinin yönü ve anlamlılığı test edilmektedir.

Bölüm 12'de sürdürülebilirlik kavramının muhasebe ve finans alanında oluşturduğu etki temel alınarak mevcut gelişmeler ve öngörüler ile zorluklar ve eleştiriler başlıkları altında muhtelif değerlendirmeler yapılmaktadır. Ayrıca bu değerlendirmelerden hareketle muhasebe ve finans alanında sürdürülebilirliğin geleceğine ilişkin çıkarımlarda bulunmaktadır.

Kitabın konu ile ilgilenenlere fayda sağlamasını temenni ederim.

Hakan CAVLAK

Ardahan, 2023

TEŞEKKÜR

Kitaba çalışmaları ile katkı sunan yazarlara, bu çalışmaları özenli bir değerlendirme sürecinden geçirerek görüşlerini sunan değerli hakemlere, süreçteki yönlendirmeleri ve anlayışı için Kurumsal Satış Müdürü Sayın Sadık KÜÇÜKAKMAN başta olmak üzere tüm Nobel Akademik Yayıncılık çalışanlarına, kitabın Birleşmiş Milletler Sürdürülebilir Kalkınma Amaçlarından biri olan “Nitelikli Eğitim” amacına katkıda bulunmasını sağlayan Türk Eğitim Vakfı (TEV) Bağış Projeleri Uzmanı Sayın Handan GÜLTEN ile Şükrü ALTUNSU nezdinde tüm TEV ailesine ve takdim yazısı ile kitaba değer katan İstanbul Medipol Üniversitesi Öğretim Üyesi ve Yeşil Akademi Platformu Kurucu Üyesi Sayın Prof. Dr. Rana ATABAY KUŞÇU’ya teşekkürlerimi sunarım.

Merhum Prof. Dr. Mehmet ÖZBİRECİKLİ

başta olmak üzere

6 Şubat 2023 tarihli

Kahramanmaraş merkezli depremde

hayatını kaybeden

hocalarımızın ve öğrencilerimizin

aziz hatırasına ...

İÇİNDEKİLER

HAKEM KURULU.....	iii
TAKDİM	v
ÖN SÖZ	vii
TEŞEKKÜR	xi

BİRİNCİ KISIM

SÜRDÜRÜLEBİLİRLİK KAVRAMININ MUHASEBE VE FİNANS İLE İLİŞKİSİ

Bölüm 1

Sürdürülebilirlik Muhasebe ve Finans Alanına Nasıl Bir Yön Verdi? 2

Emine Serap Kurt

Giriş.....	3
1. Sürdürülebilirlik Kavramının Tanımı ve Tarihsel Gelişimi	4
2. Sürdürülebilirlikle İlgili Temel Kavramlar.....	7
3. Sürdürülebilirliğin Muhasebe Alanına Etkileri	9
4. Sürdürülebilirliğin Finans Alanına Etkileri	12
Sonuç.....	13
Kaynakça.....	14

İKİNCİ KISIM

MUHASEBE ALANINDA SÜRDÜRÜLEBİLİRLİK ÇALIŞMALARI

Bölüm 2

Bütçelemeye Çevresel Bir Yaklaşım: Yeşil Bütçe 20

Yasin Cebeci

Giriş.....	21
1. Bütçe Kavramı ve Faydaları.....	21
2. Yeşil Bütçe	22
2.1. Güçlü Stratejik Çerçeve	24
2.2. Yeşil Bütçe Araçları ve Yöntemleri.....	24
2.3. Hesap Verebilirlik ve Şeffaflık	26
2.4. Etkin Ortam.....	27
3. Yeşil Bütçe Etiketleme	28
Sonuç.....	29
Kaynakça.....	30

Bölüm 3

Sürdürülebilirlik Raporlarında Güvence Denetimi..... 33

Sezer Külâh

Giriş.....	34
1. Güvence Hizmetleri.....	36
2. Sürdürülebilirlik Kapsamında Güvence Hizmetleri	38
2.1. Güvence Türleri	39
2.2. Sürdürülebilirlik Raporlarında Güvence İhtiyacı	39
2.3. Sürdürülebilirlik Raporlarında Güvence Denetimi	41
2.4. Sürdürülebilirlik Raporlarında Güvence Denetimine İlişkin Güncel Yaklaşımlar.....	43
2.5. Farklı Güvence Seviyeleri.....	44
Sonuç.....	46
Kaynakça.....	48

Bölüm 4

Sınırdaki Karbon Düzenlemesinin Mali Niteliği ve Sürdürülebilir Ticaret Bağlamında Etkileri..... 53

Raşit Gültekin

Giriş.....	54
1. Sınırdaki Karbon Düzenlemesinin Genel Çerçevesi	55
1.1. Sınırdaki Karbon Düzenlemesinin Amacı ve Kapsamı.....	56
1.2. Sınırdaki Karbon Düzenlemesinin İşleyişi ve Karbon Muhasebesi	57
2. Sınırdaki Karbon Düzenlemesinin Mali Niteliği	58
2.1. Karbon Vergileri Bağlamında Sınırdaki Karbon Düzenlemesi.....	61
2.2. Gümrük Vergileri Bağlamında Sınırdaki Karbon Düzenlemesi	62
3. Sınırdaki Karbon Düzenlemesi ve Sürdürülebilirlik Boyutu.....	64
3.1. Uluslararası Ticaret ve Sürdürülebilirlik İlişkisi.....	64
3.2. Sınırdaki Karbon Düzenlemesinin Sürdürülebilirlik Bağlamında Değerlendirilmesi.....	65
4. Sınırdaki Karbon Düzenlemesine İlişkin Belirsizlikler	66
Sonuç.....	67
Kaynakça.....	68

Bölüm 5

Sürdürülebilirlik Göstergeleri: Finansal Oranlar ve ESG Skorları Üzerine Bir Araştırma..... 71

Oğuz Yusuf Atasel

Giriş.....	72
1. Sürdürülebilirliğin Göstergeleri Olarak Finansal Oranlar	74

2. Veri Seti ve Araştırma Yöntemi	76
2.1. Araştırmanın Amacı ve Önemi	76
2.2. Araştırmanın Kısıtları	76
2.3. Veri Seti	76
2.4. Araştırmanın Yöntemi	77
3. Bulgular	78
Sonuç	87
Kaynakça	89

Bölüm 6

Sürdürülebilir Kalkınma Hedefleri ve Döngüsel Ekonomi İlişkisi:

Uluslararası Bir Araştırma 93

Nevzat Güngör

Giriş	94
1. Sürdürülebilir Kalkınma Hedefleri ve Döngüsel Ekonomi	95
2. Araştırmanın Metodolojisi	100
3. Bulgular	102
Sonuç	103
Kaynakça	105

ÜÇÜNCÜ KISIM

FİNANS ALANINDA SÜRDÜRÜLEBİLİRLİK ÇALIŞMALARI

Bölüm 7

Sürdürülebilir Finansman Aracı Olarak Yeşil Yatırım Fonları..... 110

Yakup Söylemez ve Nihan Caba

Giriş	111
1. Yeşil Finansal Ürün ve Hizmetler	113
2. Yeşil Yatırım Fonları	114
Sonuç	120
Kaynakça	122

Bölüm 8

Yeşil Tahvil ve Sürdürülebilirlik Endeksleri Arasındaki Risk Taşınımının

Asimetrik Testler ile Araştırılması..... 125

Emre Esat Topaloğlu ve Şefika Nilay Onatça Engin

Giriş	126
1. Yeşil Tahvil	127
2. Literatür Taraması	130

3. Metodolojik Altyapı	132
4. Bulgular.....	135
Sonuç.....	141
Kaynakça.....	142

Bölüm 9

Yatırımcı Tercihi ve Getiri Performansı Bağlamında Sürdürülebilirlik Temalı Fonların Türk Bireysel Emeklilik Sistemindeki Yeri ve Önemi..... 145

Cihan Yılmaz

Giriş.....	146
1. Türkiye’de Uygulanan Bireysel Emeklilik Sistemi ve Emeklilik Yatırım Fonları....	147
2. Literatür Taraması	150
3. Türk Bireysel Emeklilik Sistemi İçerisinde Sürdürülebilirlik Temalı Fonlar.....	152
Sonuç.....	159
Kaynakça.....	161

Bölüm 10

Ekonomik Politika Belirsizliğinin Şirketlerin ESG Skorları Üzerindeki Etkisi: Avrupa Ülkeleri Örneği..... 165

Ömer Faruk Tan

Giriş.....	166
1. Ekonomik Politika Belirsizliği ve ESG	166
2. Literatür.....	167
3. Data ve Metodoloji.....	168
4. Ampirik Sonuçlar	170
Sonuç.....	173
Kaynakça.....	174

Bölüm 11

ESG Skorları Finansal Performansı Etkiliyor Mu? Borsa İstanbul’dan Kanıtlar 179

Ebubekir Mollaahmetoğlu

Giriş.....	180
1. Literatür.....	183
2. Veri ve Yöntem	184
3. Bulgular.....	186
Sonuç.....	189
Kaynakça.....	190

DÖRDÜNCÜ KISIM
SON SÖZ: SONUÇ VE DEĞERLENDİRME

Bölüm 12

Sürdürülebilirlik Çalışmalarının Muhasebe ve Finans Alanındaki Geleceğine İlişkin Değerlendirmeler	194
---	------------

Hakan Cavlak

Giriş.....	194
1. Mevcut Gelişmeler ve Öngörüler	195
2. Zorluklar ve Eleştiriler	198
Sonuç.....	200
Kaynakça.....	202

Teorik ve Uygulamalı

Sürdürülebilirlik Çalışmaları

**MUHASEBE
& FİNANS**

Muhasebe, çok yönlü içeriklerle kurumsal sürdürülebilirliğin karargâh takımına dönüşmüştür.

[...] Teknolojik gelişim ve dijital dönüşüm, sürdürülebilirlik kavramıyla buluştu. Enerjiden tedarik zincirine, ulaşımdan taşımaya, finans başlığı altında yeni hassasiyetler oluşuyor. Sınırdaki karbon düzenleme mekanizması hayata geçiyor. Enerji, bütün üretim-tüketim süreçlerinde yeni anlayışlara bürünüyor. Döngüsel ekonomi yapılanmaları, ticarete ve sosyal yaşama ortak etkiyle müdahale ediyor. Süreç, her adımın özenle hesaplanmasını zorunlu kılıyor.

Tüm bu yeni gerçekliği idrak edince, muhasebe ve finansın sürdürülebilirlik çalışmaları ile ilişkisini sorgulayan ve açıklayan içerik, kendi değerini ortaya koyan bir esere dönüşüyor.

PROF. DR. RANA ATABAY KUŞÇU

İstanbul Medipol Üniversitesi Öğretim Üyesi

Yeşil Akademi Platformu Kurucu Üyesi

Bu kitap, Türk Eğitim Vakfı'na (TEV) destek olarak Birleşmiş Milletler Sürdürülebilir Kalkınma Amaçlarından biri olan "Nitelikli Eğitim" amacına katkıda bulunmaktadır.

NOBEL BİLİMSEL ESERLER
www.nobelyayin.com

E-KİTAP

